

преброяване на цялото население, първото предположение на ромите в изучаваното селище било, че това е нов "регистър на номадите", целящ да ги контролира. Както посочва Циганско-ромската организация, решенията се взимат за ромите, но никога от тях.

По подобен начин откритото отхвърляне на ромската идентичност като напълно безполезна не може да помогне много на тези хора да разрешат кризата на своята идентичност, а само допълнително уронва тяхното себеоуважение.

Ситуацията в Чехословакия днес е парадоксална. В един важен смисъл целта на соционалното и икономическото равенство е почти постигната. През 1970 г. процентът на наети на работа ромски мъже в чешките земи се изравни с националния процент; поради това, че като черноработници в една социалистическа страна техните надници са по принцип над средните, едно скорошно проучване показва, че са една от най-богатите етнически групи в Чехословакия.⁶⁵ Същевременно процентът на криминалните присъди надхвърля четири пъти средното за страната (цифрите са от 1967 г.), подобно е и равнището на алкохолизма.

Някои още пеят за своите преживявания - нови песни заедно със старите - мигрантски и затворнически блус, за собствена утеха, а не за продан. Вероятно те казват повече от статистиката.

Не се моля за хляб
Въпреки че съм гладен.
Само дайте на циганина
Поне малко уважение.⁶⁶

Бележки

¹ "Ром" (мн. ч. "роми") е името, с което тези хора, се самоназовават. Имена като по-популярното "циганин" и пр. са изковани от нероми.

² Thompson 1968: 9, 10.